

UCHWAŁA NR XLVIII/661/10

Rady Miejskiej w Łapach

z dnia 22 stycznia 2010 r.

w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Bokiny na lata 2010-2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2009 r. Nr 52 poz.420, Nr 157 poz.1241) Rada Miejska w Łapach uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się i przyjmuje do realizacji „Plan Odnowy Miejscowości Bokiny na lata 2007-2017”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały i służący jako załącznik formalny do ubiegania się o środki finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie - „Odnowa i rozwój wsi” oraz działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w latach 2007 - 2013”.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XVIII/270/07 z dnia 29.12.2007 r.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łap.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik

do Uchwały Nr XLVIII/661/10

Rady Miejskiej w Łapach

z dnia 22 stycznia 2010r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BOKINY na lata 2010 - 2017

Plan Odnowy Miejscowości opracowany został przez mieszkańców wsi Bokiny.

Bokiny, 2010 r.

Spis treści

I. Informacje ogólne

.....
3

1. Charakterystyka sołectwa Bokiny

.....

3

1.1 Rys historyczny

.....

3

1.2 Położenie oraz warunki geograficzne

.....

4

1.2.1 Klimat

.....

4

1.2.2 Budowa geomorfologiczna i surowce mineralne

.....

4

1.2.3 Warunki hydrologiczne i zasoby przyrodnicze

.....

5

1.3 Przestrzenna struktura miejscowości

.....

6

2. Sfera społeczna

.....

6

2.1 Ludność

.....

6

2.2 Oświata

7

2.3 Służba zdrowia

8

2.4 Bezpieczeństwo publiczne

8

2.5 Kultura

8

2.6 Obiekty rekreacyjne i sportowe

8

3. Infrastruktura techniczna

9

3.1 Zaopatrzenie w wodę

9

3.2 Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

9

3.3 Utylizacja odpadów stałych

10

3.4 Energetyka

10

3.5 Telekomunikacja

10

3.6 Komunikacja

11

4. Sfera gospodarcza

12

4.1 Przedsiębiorczość

12

4.2 Rolnictwo

12

4.3 Leśnictwo

13

II. Analiza SWOT sołectwa Bokiny

14

III. Wizja rozwoju sołectwa Bokiny

15

IV. Program Rozwoju sołectwa Bokiny – planowane działania

16

V. Harmonogram realizacji zaplanowanych działań

18

VI. Analiza trwałości projektu

20

Załączniki

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Charakterystyka sołectwa Bokiny

1.1 Rys historyczny

Bokiny to osada prehistoryczna znana z wykopalisk. Pierwsza wzmianka o Bokinach pochodzi z roku 1574. pierwotnie wieś nazywała się *Bokinie*. Jest to nazwa topograficzna. Nazwa określała zapewne miejsce położone na boku, na uboczu, odległe być może względem Łap lub Łupianki. W XV-XVI wieku był to folwark *Bokinicze* nadany przez króla Aleksandra Jagiellończyka Mikołajowi Radziwiłłowi, wojewodzie wileńskiemu. W XVII wieku właścicielem Bokin był Nikodem Jabłonowski, pisarz nurski.

Bokiny były dobrami Zygmunta Krasińskiego, „którego matka Maryanna Urszula z książąt Radziwiłłów, nabyła je od Wiktora Staniszewskiego w roku 1805, wraz z dobrami Śliwno, w cesarstwie położonemi. Po śmierci matki swej, 12 kwietnia 1822 roku odziedziczył Bokiny w spadku Zygmunt Stanisław (biografowie nazywają go pospolicie Zygmunt Napoleon) hrabia Krasiński. Ogólna rozległość wsi - 1773 mórg. W roku 1827 było tu 25 dymów i 231 mieszkańców”.

W *Bokinach* za czasów Królestwa Polskiego był folwark i fabryka wełny. Wieś należała do parafii Waniewo, gminy Kowalewsczyzna.

W roku 1921 *Bokiny* należały do gminy Kowalewsczyzna w powiecie Wysokie-Mazowieckie. Spis ludności z dnia 30 września 1921 r. wykazał 396 mieszkańców w 60 budynkach i 45 osób zamieszkujących 3 budynki należące do folwarku. Wśród mieszkańców były 3 osoby narodowości białoruskiej, pozostali to Polacy.

W czasie II wojny światowej Niemcy nakazali mieszkańcom wsi opuszczenie domostw. Część budynków rozebrali i użyli do budowy umocnień obronnych. Podczas pacyfikacji zginęły 23 osoby.

W 1957 r. władze wydały zezwolenie na budowę kościoła. 6 czerwca 1965 roku ksiądz kanonik Józef Przekop na podstawie delegacji Ks. Biskupa Ordynariusza Mikołaja Łasinowskiego dokonał poświęcenia kościoła pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego.

1.2 Położenie oraz warunki geograficzne

Sołectwo Bokiny położone jest w południowo - zachodniej części województwa podlaskiego, w gminie Łapy. Wieś leży 7 km na północny wschód od Łap. Sąsiaduje z sołectwami: Wólka Waniewska, Łupianka Stara, Baciuty, Bojary, Topilec. Ogólna powierzchnia sołectwa 9 765 617 m² (977 ha).

1.2.1 Klimat

Na klimat sołectwa mają wpływ takie czynniki jak: rzeźba terenu, obecność obszarów leśnych, wody Narwi oraz napływ powietrza kontynentalnego. Średnie roczne temperatury powietrza są dość niskie i wynoszą około 6,9 °C. Pokrywa śnieżna zalega dość długo (około 180 dni), a okres wegetacyjny trwa około 200 dni. Średnia roczna wysokość opadów waha się w granicach 500 mm. W ostatnich latach zauważa się zmniejszanie się ilości opadów, występowanie długotrwałych okresów susz. Położenie nad Narwią powoduje występowanie mgieł w okresie jesiennym, daje to wysoką wilgotność powietrza.

1.2.2 Budowa geomorfologiczna i surowce mineralne

Rzeźba terenu sołectwa Bokiny ukształtowała się podczas zlodowacenia środkowopolskiego. Lodowiec zanikał powierzchniowo nadbudowując wysoczyzny moreną, a w obniżeniach pozostawały bryły martwego lodu. Wytopienie się największych brył dało początek dzisiejszej dolinie Narwi.

Podstawową formą terenu w otoczeniu doliny Narwi jest morena denną falista zbudowana z glin żwółych i piasków. Występują na niej wypukłe i wklęsłe polodowcowe formy terenu. Do wypukłych należy zaliczyć głównie kemy, które są zbudowane z warstwowych piasków i żwirów, przybierając formy pagórków, wzgórz czy wałów kemowych.

Najwyższym wzniesieniem w sołectwie Bokiny jest Góra Wapniarka - 141 m n.p.m., która jest wspaniałym punktem widokowym na dolinę Narwi.

Surowcami mineralnymi występującymi w sołectwie Bokiny są żwiry, piaski i gliny wykorzystywane przez mieszkańców do celów budowlanych.

1.2.3 Warunki hydrologiczne i zasoby przyrodnicze

Zasoby wodne sołectwa Bokiny stanowią:

- * wody **podziemne** (wody zaskórne, znajdujące się płytko pod powierzchnią ziemi, z reguły są zanieczyszczone oraz wody gruntowe zalegające na większych głębokościach niż zaskórne i czystsze od nich, nadające się do celów spożywczych);
- * wody **powierzchniowe** stanowią: rzeka Narew, naturalny staw porośnięty roślinnością szuwarową i olchą oraz 5 prywatnych sztucznie utworzonych stawów, na terenie sołectwa występują 3 „źródła”.

Narew stworzyła unikalny system rzeczny nie znajdujący swego odpowiednika w Europie Zachodniej. Nazywana jest Polską Amazonią. Tworzy gęstą sieć różnej szerokości i długości koryt, naprzemiennie łączących się i rozdzielających – rzeka anastomozująca. Rzeka ma pionowe, urwiste brzegi oraz płaskie dno, jest więc głęboka przy samym brzegu.

W granicach sołectwa dolina Narwi jest najsilniej uwilgotniona i jest to najlepiej zachowany obszar w granicach Narwiańskiego Parku Narodowego. Osoby wrażliwe na piękno przyrody zachwycają się dzikim czarem narwiańskiego świata roślin i zwierząt.

Występuje tu wiele cennych, rzadkich, objętych ścisłą ochroną roślin jak: wielosił błękitny, mieczyk dachówkowaty, kosaciec syberyjski, rosziczka okrągłolistna, stopłamek krwisty i inne.

Bokiny leżą w granicach Narwiańskiego Parku Narodowego oraz na obszarze sieci NATUTRA 2000 *Bagienna Dolina Narwi* (obszar specjalnej ochrony ptaków). Teren ten (nasze sołectwo) stanowi jedną z ważniejszych ostoi ptaków wodno – błotnych w Polsce, włączono je do europejskiego rejestru ostoi. Występują tu ptaki zagrożone wyginięciem w skali światowej (derkacz) lub europejskiej: bocian czarny i biały, błotniak stawowy, rycyk, żuraw, bąk, batalion, zielonka i inne.

Pływając puchówką lub kajakiem można spotkać: łosia, wydry, bobry, łabędzie, norki. Czysta woda jest miejscem życia wielu gatunków ryb: szczupaka, okonia, suma, lina, leszcza. Piskorz jest wpisany do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt jako zwierzę zagrożone wyginięciem.

Rzeka Narew jest prawdziwym rajem dla wędkarzy oraz miłośników przyrody.
(Zdjęcia – załącznik nr 1)

1.3 Przestrzenna struktura miejscowości

Na terenie wsi Bokiny nie ma budowli charakterystycznych. Otwartą przestrzeń wspólną stanowi szkoła oraz świetlica wiejska. Na terenie miejscowości występuje zabudowa jednorodzinna w układzie ulicówki

2. SFERA SPOŁECZNA

2.1 Ludność

Liczbę mieszkańców sołectwa Bokiny według stanu na dzień lipiec 2007 r. oraz średnią gęstość zaludnienia przedstawia poniższe zestawienie:

TABELA NR 1 Liczba mieszkańców sołectwa Bokiny

Ilość mieszkańców	Powierzchnia km ²	Ilość mieszkańców na km ²
337	9,765617 km ²	34,5

Źródło danych: Urząd Miejski w Łapach

Ludność sołectwa według płci:

- kobiety - 171
- mężczyźni - 166.

Ludność sołectwa według wieku:

TABELA NR 2 Mieszkańcy według wieku

Wiek	Liczba	Udział w %	Kobiety	Mężczyźni
przedprodukcyjny	61	18 %	33	28
produkcyjny	185	55 %	83	102
poprodukcyjny	91	27 %	55	36

Źródło danych: Urząd Miejski w Łapach

Z zestawienia wynika, że największą grupę mieszkańców sołectwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym, co jest walorem naszej społeczności. Ci ludzie są chętni do podejmowania działań na rzecz rozwoju miejscowości.

O walorach naszej miejscowości świadczy osiedlanie się osób z tytułami naukowymi i zajmujących wysokie stanowiska państwowe.

W Bokinach urodzili się i wychowali trzech bracia Krzysztof, Wojciech i Zbigniew Jaroccy. Łączy ich wspólna pasja - rzeźba. W dorobku braci znajdują się rzeźby w drewnie, metalu i kamieniu. Wszyscy trzech uprawiają również rysunek i malarstwo.

Prace ich znajdują się w wielu galeriach w kraju i za granicą oraz w zbiorach prywatnych. Bracia Jaroccy mają za sobą wystawy zbiorowe, indywidualne oraz kilka wystaw organizowanych wspólnie. Najmłodszy z nich Zbigniew Jarocki mieszka i pracuje w Bokinach.

(Folder – załącznik nr 2)

Faktyczna liczba osób przebywających w sołectwie Bokiny korzystających z infrastruktury wiejskiej jest znacznie większa. Stanowią ją właściciele i goście domków letniskowych, turyści z kwater agroturystycznych oraz Szkolnego Sezonowego Schroniska Młodzieżowego.

Większość turystów i gości odwiedzających wieś Bokiny to rodziny posiadające małe dzieci, gdyż tu znajdują ciszę, czyste powietrze, spokój oraz czują się bezpiecznie (dogodne warunki do uprawiania turystyki rodzinnej).

Inną grupę stanowi młodzież korzystająca z wypoczynku grupowego w schronisku młodzieżowym.

Przy tworzeniu strategii wsi ważne jest prowadzenie działań dla miejscowej ludności, ale także z myślą o turystach.

2.2 Oświata

We wsi Bokiny funkcjonuje szkoła podstawowa. Uczęszczają do niej dzieci z klas 0 - 6 z Bokin i Wólki Waniewskiej. Uczniowie uczą się w klasach łączonych. Starsze dzieci (gimnazjalne) dowożone są nieodpłatnie do Zespołu Szkół w Płonce Kościelnej. Szkoła jest mała i bezpieczna. Mała ilość uczniów sprawia, że nie występują tu zjawiska takie jak narkomania, alkoholizm, palenie papierosów. **(Zdjęcia – załącznik nr 3)**

W wydzielonej części budynku szkolnego funkcjonuje: świetlica wiejska i Szkolne Sezonowe Schronisko Młodzieżowe. Schronisko funkcjonuje wyłącznie w okresie letnim. Dysponuje 40 miejscami noclegowymi. Do dyspozycji gości: 2 łazienki z prysznicem, stołówka i aneks kuchenny. W okolicy wiele ciekawych miejsc do zwiedzenia. Na terenie schroniska znajduje się plac zabaw dla dzieci, boisko sportowe oraz miejsce na ognisko.

Strona internetowa: www.schroniskobokiny.yoyo.pl (Folder – załącznik nr 4)

Liczba uczniów w szkole zmniejsza się, po jej rozwiązaniu w przyszłości, by nie utracić budynku nasuwa się potrzeba zorganizowania w całym budynku szkoły ośrodka turystycznego działającego przez cały rok.

Priorytetowym działaniem jest opracowanie projektu modernizacji budynku i zagospodarowania terenu przyszkolnego.

2.3 Służba zdrowia

Mieszkańcy sołectwa Bokiny korzystają z oferty ośrodków opieki zdrowotnej w Łapach i Białymstoku oraz praktyk prywatnych. Wybór lekarzy rodzinnych i placówek POZ jest dokonywany indywidualnie przez mieszkańców wsi.

2.4 Bezpieczeństwo publiczne

W sołectwie Bokiny mieszkańcy i turyści czują się bezpiecznie. Nad ich bezpieczeństwem czuwają policjanci z Komisarjatu Policji w Łapach. W zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie wsi działa Ochotnicza Straż Pożarna. Jednostka dysponuje sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji gaśniczych, nie posiada jednak samochodu strażackiego. Dysponowanie nim usprawniłoby prowadzenie akcji gaśniczych. Ponadto sołectwo Bokiny podlega pod Jednostkę Ratowniczo - Gaśniczą w Łapach.

2.5 Kultura

We wsi Bokiny są dwie świetlice wiejskie - jedna przy Szkole Podstawowej, a druga w budynku OSP. W świetlicy wiejskiej przy Szkole Podstawowej prowadzone są zajęcia plastyczne, tańca współczesnego (Grupa Taneczna „Panterki”). Świetlica od lat współpracuje z Polskim Stowarzyszeniem Pedagogów i Animatorów KLANZA - oddział Białostocki.

Przy współpracy świetlicy odbywają się plenery malarskie. Jest ona organizatorem corocznej imprezy plenerowej „Dzień Suma”. **(Zdjęcia - załącznik nr 5)**

Świetlica wiejska przy OSP obecnie nie jest dogodnym miejscem do organizowania jakichkolwiek spotkań. Zarówno jej wnętrze, jak i całe otoczenie wymaga solidnego remontu. W odremontowanej świetlicy można byłoby organizować czas wolny dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza w okresie ferii zimowych i wakacji, a także prowadzić różnego rodzaju zebrania i zabawy wiejskie. - zakres z kosztorysu + coś więcej o tej świetlicy

2.6 Obiekty rekreacyjne i sportowe

Na terenie sołectwa istnieją obiekty rekreacyjne i sportowe:

- 1) plac utwardzony pełniący rolę boiska sportowego do piłki nożnej i siatkowej przy szkole;
- 2) plac zabaw dla dzieci przy szkole;

3) ścieżka dydaktyczna „Wędrując brzegiem Narwi”;

4) szlaki turystyczne:

- Podlaski Szlak Bociani,
- Szlak Pieszy im. Włodzimierza Puchalskiego,
- Szlak Wodny po Narwiańskim Parku Narodowym;

5) las mieszany jako miejsce wypoczynku;

6) Szkolne Sezonowe Schronisko Młodzieżowe i kwatery turystyczne.

7) Rzeka Narew - pływanie puchówką, spływy kajakowe.

Położenie sołectwa w Narwiańskim Parku Narodowym stanowi jeden z podstawowych wyznaczników atrakcyjności turystycznej naszej miejscowości oraz Gminy Łapy. Dlatego ważne jest rozszerzenie oferty rekreacyjnej i sportowej naszej wsi, a także poprawa ich jakości i dostępności istniejących zasobów oraz promocja walorów.

Do priorytetowych zadań planu rozwoju należeć będzie:

- * budowa i zagospodarowanie plaży;
- * modernizacja placu zabaw boisk do piłki nożnej i siatkowej przy szkole;
- * zbudowanie ścieżki dydaktycznej pt: „Drzewa naszych lasów”
- * zakup sprzętu turystycznego (rowery, kajaki)
- * wyznaczenie, zbudowanie „ścieżki przetrwania” na terenach zabagnionych.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Wieś Bokiny posiada sieć wodociagową z własnym ujęciem wody ze studni głębinowej. Również zaopatrzenie w wodę mieszkańców wsi odbywa się za pomocą indywidualnych studni głębinowych. Woda jest dobra. O jej jakości świadczy fakt, że nie zachodzi potrzeba jej chlorowania - dezynfekcji.

3.2 Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Wieś Bokiny nie posiada własnej sieci kanalizacyjnej. Pojedyncze gospodarstwa posiadają przydomowe ekologiczne oczyszczalnie ścieków. Pozostałe wyposażone są w zbiorniki (szamba), które służą do przechowywania ścieków, a po napełnieniu są opróżniane.

Z uwagi na atrakcyjne położenie wsi (w sercu Narwiańskiego Parku Narodowego) konieczne jest jak najszybsze skanalizowanie miejscowości. Sołectwo jest ujęte w projekcie kanalizacji w planach Gminy Łapy.

3.3 Utylizacja odpadów stałych

Odpady komunalne z obszaru sołectwa Bokiny są wywożone przez MPO i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Łapach. Wszystkie gospodarstwa wyposażone w pojemniki na odpady. Przy Szkole Podstawowej w Bokinach prowadzona jest również segregacja odpadów. Nad Narwią w miejscu wędkowania w pobliżu mostu nad rzeką umieszczony jest duży pojemnik na odpady. W okresie wakacyjnym ze względu na przebywających turystów niezbędne jest rozmieszczenie kilku takich pojemników w pasie nadrzecznym, w samej wsi oraz na skraju lasu, co zabezpieczy przed zaśmiecaniem środowiska.

3.4 Energetyka

W sołectwie wszyscy mieszkańcy korzystają z energii elektrycznej. Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z 5 stacji transformatorowych. Zaopatrzenie w energię elektryczną sołectwa obsługuje Zakład Energetyczny Białystok Rejon Energetyczny w Łapach.

3.5 Telekomunikacja

Mieszkańcy sołectwa korzystają z usług telekomunikacyjnych TP S.A. oraz indywidualnej sieci komórkowej. We wsi Bokiny istnieje połączenie z Internetem poprzez sieć TP S.A. oraz sieć radiową firmy ESKA z Łap.

3.6 Komunikacja

DROGI

Przez obszar sołectwa Bokiny prowadzą następujące drogi:

- A - droga wojewódzka Białystok - Wysokie - Mazowieckie o nawierzchni asfaltowej.
- B - droga powiatowa utwardzona żwirowa, przez wieś nawierzchnia asfaltowa.
- C - droga gminna utwardzona żwirowa.
- D - przepust łączący staw i rów melioracyjny. (Zdjęcia - załącznik nr 6)

Ogólny stan dróg znajdujących się w sołectwie Bokiny jest zły. Brak nakładów inwestycyjnych i remontowych od wielu lat sprawia, że ich jakość jeszcze pogarsza się (dziury w asfalcie i nawierzchniach żwirowych). Jakość dróg zagraża bezpieczeństwu ich użytkowników:

- * jezdnie są w wielu miejscach za wąskie;
- * brak chodników i parkingu we wsi;
- * brak odprowadzenia wód opadowych;
- * brak odpowiedniego przepustu z barierkami ochronnymi łączącymi staw i rów melioracyjny (we wsi); istniejący przepust jest zagrożeniem dla pieszych (szczególnie dzieci) i kierowców

Taki stan dróg obniża atrakcyjność turystyczną naszej miejscowości. Najpilniejszą potrzebą jest wykonanie nowej nawierzchni na drodze gminnej (najkrótszej, gdyż z niej najwięcej korzysta użytkowników. Tą drogą jeżdżą dzieci autobusem szkolnym

do gimnazjum w Płonce Kościelnej, odbierane jest mleko ze Zlewni przez Spółdzielnię Mleczarską w Łapach. Ponadto dostawy towarów do sklepu odbywają się również tą drogą, Turyści wolą pokonywać tę trasę w komfortowych warunkach.

KOLEJ

Przez sołectwo Bokiny nie biegnie linia kolejowa. Najbliższa stacja PKP oddalona jest około 6 km; mieści się w miejscowości Baciuty. Z tego połączenia korzystają nieliczni mieszkańcy uczący się albo pracujący w Łapach lub Białymstoku.

AUTOBUSY

We wsi Bokiny nie ma linii autobusowej. Mieszkańcy by dojechać do miasta wojewódzkiego – Białystok i gminy Łapy muszą dojść do przystanków znajdujących się na szosie wojewódzkiej oddalonej o 1 km. Jest to wielkim utrudnieniem dla osób w starszym wieku oraz turystów.

Mieszkańcy zgłaszają potrzebę zwiększenia ilości kursów autobusów łączących wieś z miastem Łapy (w okresie wakacji nie kursuje żaden autobus). Mają problemy do-
tarciami do lekarza rodzinnego oraz Urzędu Gminy.

4. SFERA GOSPODARCZA

4.1 Przedsiębiorczość

Na terenie sołectwa funkcjonuje kilka podmiotów gospodarczych:

1. Zakład Produkcji Mączek Zwierzęcych.
2. Zakład kamieniarski.
3. Zakład ślusarski.
4. Handel detaliczny – sklep spożywczo-przemysłowy.
5. Punkt skupu mleka.
6. Szkolne Sezonowe Schronisko Młodzieżowe.

Mieszkańcy wsi zauważają potrzebę rozszerzenia działalności w kierunku agroturystyki oraz wyrobu i promocji produktów regionalnych (ogórek, babka ziemniaczana) oraz widzą potrzebę utworzenia gastronomii.

4.2 Rolnictwo

Duży procent nieużytków na terenie gruntów wsi stanowią łąki i olsy znajdujące się w otulinie Narwiańskiego Parku Narodowego.

Z uwagi na różnorodność gleb - przeważa niska jakość gleb - rolnicy zmuszeni są do podejmowania różnorodnych form prowadzenia swojej działalności. Gospodarstwa indywidualne w większości są nastawione na uprawę zbóż, pozostałe zajmują się produkcją zwierzęcą:

- *hodowla trzody chlewnej;
- *hodowla bydła mlecznego i opasowego;
- * jedna ferma hodowlana gęsi.

Kilku rolników przez ostatnie lata wyspecjalizowało się w uprawie ogórka grunto-
wego.

Powierzchnia sołectwa	Pola uprawne		Lasy		Nieużytki		Powierzchnia pod zabudowania i rowy melioracyjne	
	m ²	%	m ²	%	m ²	%	m ²	%
9765617 m ²	5304186 m ²	54%	867100 m ²	9%	3148093 m ²	32%	446238 m ²	5%

Zauważamy potrzebę wykorzystania naturalnych zasobów znajdujących się w mule rzeczny w celu użytkowania gleb i ich wykorzystania w prowadzeniu gospodarstw ekologicznych.

W przyszłości należałoby pomyśleć o stworzeniu grupy producenckiej, jej rejestracji oraz wypromowaniu ogórka jako produktu regionalnego.

TABELA NR 3 Powierzchnia zagospodarowania powierzchni gruntów sołectwa

Źródło danych: Urząd Miejski w Łapach

4.3 Leśnictwo

Na terenie sołectwa Bokiny występują lasy mieszane należące do Nadleśnictwa Rudka. Ogólna powierzchnia - 867 100 m² z czego:

- lasy państwowe - 25 000 m²
- lasy prywatne - 842 100 m².

Drzewostan stanowią w przeważającej części sosny, następnie brzozy, osiki, dęby i świerki. Lasy zasobne są w grzyby, jagody, poziomki, maliny i jeżyny.

W lesie znajdują się ambony myśliwskie, z których można obserwować różnorodność występującej zwierzyny. Są to sarny, łosie, dziki, lisy, zające, kuropatwy, błotniaki stawowe (symbol NPN), bąki, czajki. **(Zdjęcia - załącznik nr 7)**

Szkoła przy współpracy z Nadleśnictwem Rudka, Kołem Łowieckim „Przepiórka” i rodziców Bokin i Wólki Waniewskiej w ramach programu edukacyjnego pt. „Ożywić pola” w roku 2005 założyła na terenie nieużytku remizę śródpolną.

Zasadzono 4000 sztuk sosny i 500 sztuk krzewów.

W 2006 r. powstała kolejna prywatna remiza śródpolna na obrzeżach lasu. (Zdjęcia – załącznik nr 8)

II. ANALIZA SWOT SOŁECTWA BOKINY

1. Silne strony

- duże zasoby przyrodnicze,
 - rzeka Narew (ścieżka dydaktyczna “Wędrując brzegiem Narwi”, szlaki tury-styczne),
 - baza turystyczna (kwatery agroturystyczne, schronisko młodzieżowe),
 - place przy szkole z możliwością do zagospodarowania,
- Dzień Suma - lipiec.

2. Słabe strony

- zły stan dróg dojazdowych,
- brak plaży,
- brak bazy gastronomicznej,
- brak linii autobusowej we wsi,
- brak uregulowania gospodarki ściekowej,
- zły stan techniczny budynku świetlicy wiejskiej w Bokinach (przy OSP).

3. Szanse

- pojawienie się funduszy unijnych,
- rozwój turystyki,
- napływ turystów m. in. zza wschodniej granicy,

- poprawa stanu infrastruktury społecznej (drogi, chodnik – bezpieczeństwo),
 - wykorzystanie zasobów w postaci mułu rzecznego do prowadzenia gospodarstw ekologicznych.

4. Zagrożenia

- pogorszenie stanu środowiska naturalnego,
- wyludnianie się wsi (ludzie młodzi),
- w pobliżu Zakład Produkcji Mączek Zwierzęcych.

III. WIZJA ROZWOJU SOŁECTWA BOKINY

Mieszkańcy Bokin świadomi pięknego położenia wsi nad rzeką Narew w otulinie NPN planują realizację przedsięwzięć, które zwiększą jej estetykę, atrakcyjność zarówno dla mieszkańców jak też turystów. Wiedzą, że od ich zaangażowania, pomysłowości, umiejętności pozyskiwania funduszy zależy jak zmienią wizerunek swojej wsi.

Wspólnie wypracowana wizja rozwoju sołectwa brzmi:

Wieś Bokiny: czysta, bezpieczna, przyciągająca turystów walorami przyrodniczymi, rozbudowanym zapleczem noclegowym, rekreacyjnym, usługowym oraz przyjazna mieszkańcom.

W ramach opracowanej wizji rozwoju sołectwa wyodrębniono trzy płaszczyzny - priorytety wraz z celami i działaniami.

PRIORYTET 1: Rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i istniejącą bazę turystyczną sołectwa.

Cele:

1. Uatrakcyjnienie wizerunku lokalnego obiektu turystycznego
2. Rozwój turystyki szlakami pieszymi, rowerowymi i wodnym.
3. Unowocześnienie i rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

PRIORYTET 2: Centrum wychowania kulturalnego oparte na bazie świetlicy wiejskiej.

Cele:

1. Poprawa standardu infrastruktury pełniące funkcje kulturalne na terenie obszarów wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie Wiejskich Centrów Kultury.

PRIORYTET 3: Zwiększenie aktywności mieszkańców wsi.

Cele:

1. Integracja mieszkańców wsi i podniesienie ich świadomości ekologicznej.

IV. PROGRAM ROZWOJU SOŁECTWA BOKINY – PLANOWANE DZIAŁANIA

PRIORYTET 1: Rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i istniejącą bazę turystyczną sołectwa.

Cel 1. Uatrakcyjnienie wizerunku lokalnego obiektu turystycznego.

DZIAŁANIE 1: podniesienie standardu istniejącego obiektu turystycznego.

- * Ocieplenie budynku
- * Wykonanie elewacji budynku
- * Wymiana okien
- * Wymiana drzwi zewnętrznych
- * Przebudowa pomieszczeń by uzyskać: salę konferencyjną, mniejsze pokoje noclegowe, kabiny prysznicowe na piętrze
- * Malowanie pomieszczeń
- * Zakup mebli: tapczaniki, szafy, szafki nocne, stoliki, krzesła
- * Modernizacja kuchni i jej zaplecza

Cel 2: Rozwój turystyki szlakami pieszymi, rowerowymi i wodnym.

DZIAŁANIE 1: zakup 10 rowerów z oprzyrządowaniem

DZIAŁANIE 2: zakup 10 kajaków z kapokami.

Wypożyczalnia wyżej wymienionego sprzętu znajdować się będzie we wspomnianym już obiekcie turystycznym. Kajaki i rowery udostępniane będą przez personel obiektu za opłatą w celu zwiedzania okolicy.

DZIAŁANIE 3: promowanie walorów przyrodniczych sołectwa – ulotki, foldery.

DZIAŁANIE 4: budowa ścieżki dydaktycznej w lasu przyszkolnym: „Drzewa naszych lasów”

- * Wytyczona przez las ścieżka szerokości ok.1 metra będzie wykładana kolejno w pewnej odległości od siebie szyszkami drzew, owocami (kasztany,

żółędzie), igłami (sosna, świerk). Obok umieszczona będzie tablica informująca o gatunku drzewa, budowie, znaczeniu. Osoba idąca ścieżką z zamkniętymi oczami po dotknięciu ręką stopą ma za zadanie rozpoznać jakie to drzewo.

DZIAŁANIE 5: budowa ścieżki przetrwania w terenie zabagnionym

DZIAŁANIE 6: sołectwo planuje wybudować plażę, co poprzedzone musi być zakupem terenu przez władze gminy.

Cel 3: Unowocześnienie i rozbudowa infrastruktury sportowo- rekreacyjnej.

DZIAŁANIE 1: opracowanie planu zagospodarowania terenu przyszłolnego

DZIAŁANIE 2: gruntowna modernizacja boisk do piłki: nożnej, siatkowej, koszykowej

DZIAŁANIE 3: przebudowa placu zabaw dla dzieci

DZIAŁANIE 4: budowa miejsca do grilla i ogniska

PRIORYTET 2: Centrum wychowania kulturalnego oparte na bazie świetlicy wiejskiej.

Cel 1: Poprawa standardu infrastruktury pełniacej funkcje kulturalne na terenie obszarów wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie Wiejskich Centrów Kultury.

DZIAŁANIE 1: Poprawa standardu infrastruktury kulturalnej na terenach wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie świetlic wiejskich w Bokinach i Wólce Waniewskiej oraz remont sali widowiskowej i instalacji elektrycznej Wiejskiego Domu Kultury w Uhowie

- * Remont pomieszczeń wewnątrz budynku
- * Wyposażenie świetlicy wiejskiej w stoły, ławki itp.

DZIAŁANIE 2: zagospodarowanie terenu wokół świetlicy

- * Wykonanie ogrodzenia
- * Położenie polbruku
- * Zasadzenie zieleni

PRIORYTET 3: Zwiększenie aktywności mieszkańców wsi.

Cel 1: Integracja mieszkańców wsi i podniesienie ich świadomości ekologicznej.

DZIAŁANIE 1: poprawa wizerunku wsi poprzez akcję wspólnego sprzątania najbliższej okolicy (wieś, las, rzeka) w okresie wiosennym

DZIAŁANIE 2: poprawa estetyki najbliższego otoczenia poprzez rozstawienie pojemników na selektywną zbiórkę odpadów

DZIAŁANIE 3: integracja mieszkańców poprzez organizowanie wspólnych imprez np.: festyn „Dzień Suma”

V HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

PRIORYTET 1: Rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i istniejącą bazę turystyczną sołectwa.

CEL	DZIAŁANIE	PRZEZNACZENIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Uatrakcyjnienie wizerunku lokalnego obiektu turystycznego.	Podniesienie standardu istniejącego obiektu turystycznego	społeczno-turystyczne	2 mln. PLN	2010r.-2017r.	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
Rozwój turystyki szlakami pieszymi, rowerowymi i wodnym.	zakup 10 rowerów z oprzyrządowaniem,	społeczno-turystyczne	7 tys. PLN	2010r.	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	zakup 10 kajaków z kapokami	społeczno-turystyczne	30 tys. PLN	2011 r.	
	promowanie walorów przyrodniczych sołectwa - ulotki, foldery	społeczno-turystyczne	2 tys. PLN rocznie	2010r.-2017r.	
	budowa ścieżki dydaktycznej w lasku przyszkolnym: „Drzewa naszych lasów”	społeczno-turystyczne	3 tys. PLN	2010r.	
	budowa ścieżki przetrwania	społeczno-turystyczne	1 tys. PLN	2011r.	
	budowa plaży	społeczno-turystyczne		2010r.-2017r.	

		ne			
Unowocześnienie i rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.	opracowanie planu zagospodarowania terenu przyszkolnego	sportowo-rekreacyjne	7 tys. PLN	2010r.-2017r.	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	gruntowna modernizacja boisk do piłki: nożnej, siatkowej, koszykowej		30 tys. PLN		
	przebudowa placu zabaw dla dzieci	sportowo-rekreacyjne	20 tys. PLN		
	budowa miejsca do grilla i ogniska	sportowo-rekreacyjne	30 tys. PLN		

PRIORYTET 2: Centrum wychowania kulturalnego oparte na bazie świetlicy wiejskiej.

CEL	DZIAŁANIE	PRZEZNA-CZENIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Poprawa standardu infrastruktury pełniacej funkcje kulturalne na terenie obszarów wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie Wiejskich Centrów Kultury	Poprawa standardu infrastruktury kulturalnej na terenach wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie świetlic wiejskich w Bokinach i Wólce Waniewskiej oraz remont sali widowiskowej i instalacji elektrycznej Wiejskiego Domu Kultury w Uhowie	społeczno-kulturalne	310 303,00 PLN	2010 r.	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	społeczno-kulturalne	60 tys. PLN	2010r.-2017r.	

PRIORYTET 3: Zwiększenie aktywności mieszkańców wsi.

CEL	DZIAŁANIE	PRZEZNA-CZENIE	KOSZT	TERMIN RE-ALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSO-WANIA
Integracja mieszkańców wsi i podniesienie ich świadomości ekologicznej.	poprawa wizerunku wsi poprzez akcję wspólnego sprzątania najbliższej okolicy (wieś, las, rzeka) w okresie wiosennym	społeczno-edukacyjne	1 tys. PLN rocznie	2010r.-2017r.	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	poprawa estetyki najbliższego otoczenia poprzez rozstawienie pojemników na selektywną zbiórkę odpadów	społeczno-edukacyjne	10 tys. PLN		
	integracja mieszkańców poprzez organizowanie wspólnych imprez np.: festyn „Dzień Suma”	społeczno-kulturalne	50 tys. PLN rocznie		

VI. ANALIZA TRWAŁOŚCI PROJEKTU

Zrealizowane przedsięwzięcia mają służyć społeczności sołectwa stwarzając poprawę warunków życia, a przybywającym do wsi turystom zapewnią komfort wypoczynku. Całorocznie działający ośrodek turystyczny stanie się wizytówką całej gminy, NPN, stworzy nowe miejsca pracy dla mieszkańców i zapewni rozwój sołectwa przez następne pokolenia.

W sołectwie Bokiny jest wiele zaangażowanych osób w działania społeczne. Prace samorządu terytorialnego ukierunkowane są na wspieranie naszych działań lokalnych, przypuszczamy więc, że nasz projekt będzie zrealizowany w całości.

Trwałość projektów po zakończeniu finansowania ze źródeł utrzymana zostanie poprzez zaangażowanie mieszkańców oraz sołectwa w utrzymanie inwestycji i przedsięwzięć w stanie należyтым.

Załącznik nr 1

Narew i puchówki

Trzej bracia Krzysztof, Wojciech i Zbigniew urodzili się i wychowali w Bokinach na Białostocczyźnie. Łączy ich wspólna pasja - rzeźba.

Najstarszy z braci Wojciech (1954) ukończył studia na Wydziale Rzeźby warszawskiej ASP w 1978 r. Dyplom w pracowni profesora Tadeusza Łodzian.

Krzysztof (1959) studiował w SGGW w Warszawie na Wydziale Techniki Rolnej i Leśnej. Dyplom uzyskał w 1985 r. Rysunek, malarstwo i rzeźbę traktował podczas studiów jako hobby, obecnie są one jego profesją.

Najmłodszy z braci Zbigniew (1962) studiował na Wydziale Rzeźby ASP w latach 1988-93. Dyplom uzyskał w pracowni profesora Jana Kucza. W dorobku braci znajdują się rzeźby w drewnie, metalu, kamieniu. Wszyscy trzej uprawiają również rysunek i malarstwo.

Prace ich znajdują się w wielu galeriach w kraju i za granicą oraz w zbiorach prywatnych. Bracia Jaroccy mają za sobą wystawy zbiorowe, indywidualne oraz kilka wystaw organizowanych wspólnie.

THE JAROCKI BROTHERS

The brothers Krzysztof, Wojciech and Zbigniew Jarocki were born and raised in Bokiny, Białystok region. They have common passion - sculpture.

The eldest brother, Wojciech (born in 1954) graduated from Warsaw's Academy of Fine Arts, Sculpture Faculty, in 1978. He obtained his diploma being a student of Professor Tadeusz Łodzian.

Krzysztof (born in 1959) graduated from Main School of Farming in Warsaw, Forest and Agriculture Technics Faculty. He obtained his diploma in 1985. Drawing, painting and sculpture were his hobby while he was studying. Nowadays they are his profession.

The youngest brother, Zbigniew (born in 1962) graduated from Warsaw's Academy of Fine Arts, Sculpture Faculty, in 1993. He obtained his diploma being a student of Professor Jan Kucz.

Among the masterpieces of the brothers can be found sculptures in wood, metal and stone. All of them excel in drawing and painting. Their works can be found in many galleries in Poland and abroad, as well as in private collections. The Jarocki brothers' have participated in collective, individual and common exhibitions.

18-100 Łapy tel. (085) 715 34 55
ul. W. Kossaka 4

Bokiny 46 (085) 650 20 00
0 607 160 558

WOJCIECH KRZYSZTOF ZBIGNIEW JAROCKY

KRZYSZTOF JAROCKI

tel. (059) 8 131 530 0 601 052 908
Krzysztof@xl.wp.pl

76-248 Dębica Kaszubska
ul. Zającza 34

Załącznik nr 4

Hej Bokiny jakie cudne
Gdzie jest taki drugi kraj
Tu przeżyjesz chwile cudne
Tu przeżyjesz życia maj
Rzeka szuwały dokoła
A tam w oddali gdzieś las
Śpiew ptaków i cisza woła
Tutaj chodź spędź wolny czas

Co Bokiny w sobie mają

Że je wszyscy odwiedzają
Dzisiaj jutro was witamy
Do zwiedzania zapraszamy
Można zwierzę tu zobaczyć
Opowiedzieć o nim też
A gdy znudzą się wędrówki
Do kościoła zaraz śpiesz

**SZKOLNE SEZONOWE SCHRONISKO
MŁODZIEŻOWE**

tel 085-650-22-97

www.schronisko.bokiny.yoyo.pl

**Jesteś gościem
w schronisku?
Przeczytaj!**

Rozmowa z bocianem

- Boćku kochany, a czy ci nie żal rzucać swą ziemię?
- Oj żal mi łąk tych gdy lecę w dal.
I chat wieśniaczych oj żal mi żal!
- To zostań boćku, zostań że z nami
Czy tu nie ładniej niż za morzami?
- A czym wyżywię się ?
A czym nakarmię pisklęta swe?
- Są w lesie grzyby, jest w snopach
zboże: owies, pszenica. Lubisz je może?
- Za te przysmaki całuję rączki, ja
wolę żabki albo zajaczki.

Bokiny to wieś myślę mała.
Lecz to nie wada raczej plus.
Spotkasz tu bąka i bociana,
a rzeka Narew jest tuż, tuż

Narwiański park zwiedzić warto.
Warto spacerkiem iść przez las.
Na noc w schronisku z dobrą marką
Zatrzymać się na pewien czas.

Gdzie Narew płynie z wolna
Rozlewa wody swe
Bokiny są spokojne
A obok Łapy te
Bokiny są.....

Zapraszamy na wędkowanie do Bokin.
A może uda ci się złapać suma????

W Bokinach wędrując szlakami tury-
stycznymi lub płynąc puchówką zachwy-
cisz się pięknym krajobrazem

Załącznik nr 5
Dzień Suma

Załącznik nr 6
Bokiny

Załącznik nr 7

Miejsce obserwacji przyrodniczych

Załącznik nr 8

Zakładanie remizy śródpolnej

